

MUNKAVÉDELMI OKTATÁSI ANYAG

AZ ANYAGSZÁLLÍTÁS ÉS ANYAGÜRÍTÉS KOCKÁZATAINAK CSÖKKENTÉSÉRE ALVÁLLALKOZÓK, FUVARÓZÓK RÉSZÉRE

Alvállalkozó / Fuvarozó munka-és tűzvédelmi kötelezettségei

1. Az 1993. évi XCIII. törvény (MvT), valamint az 1996. évi XXXI. törvény (TvT) rendelkezései alapján Alvállalkozó / Fuvarozó köteles megkövetelni:
  - a) a munkaterületen csak biztonságos **munkavégzésre alkalmas állapotban** végezhetnek munkát.
  - b) az előzetes, ismétlődő, valamint a rendkívüli munkaköri **alkalmassági** orvosi **vizsgálatok** elvégzésre kerültek,
  - c) az adott tevékenységre vonatkozó **kockázatértékelés** elvégzését, annak valamennyi érintett részére történő oktatását,
  - d) az évente ismétlődő **munkavédelmi és tűzvédelmi oktatások** megtartását a munkavállalói részére, valamint bizonyosodjon meg az oktatások során megszerzett ismeretek elsajátításáról, **új-felvételes munkavállalók** munkába állás előtti oktatásának elvégzését, valamint munkabaleset, kvázi baleset bekövetkezése esetén **soron kívüli oktatás** megtartását,
  - e) az általa üzemeltetett **veszélyes munkaeszközök, berendezések** (rakodógépek, finisherek, járműdaruk, lánghegesztő és ívhegesztő berendezések stb.), **tűzoltó eszközök** biztonságos állapotáról és szabályos üzemeltetéséről (dokumentáltan igazolt: időszakos biztonsági felülvizsgálatok érvényessége, a veszélyes gépekre vonatkozó munkavédelmi üzembe-helyezés)
  - f) az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzéshez szükséges **felszerelések, kollektív és egyéni védőeszközök** biztosítását,
  - g) a munkafolyamatok rendszeres műszaki és biztonságtechnikai **ellenőrzését**,
  - h) rendszeres kapcsolattartást a Megrendelő képviselőjével,
  - i) a **munkabalesetek** bejelentéséről, kivizsgálásáról, nyilvántartásáról - a Megrendelő egyidejű értesítése mellett, valamint a munkabaleset kivizsgálásának elősegítése, és a dokumentáció elkészítésében történő közreműködés.

Az Alvállalkozó / Fuvarozó az 1. pontban leírtakon túl köteles betartani a Colas Közlekedésépítő Zrt. Munkavédelmi szabályzatát, Tűzvédelmi szabályzatát, valamint a kivitelezési projektek esetében, az adott munkára vonatkozó Egészség és Biztonságvédelmi Tervet. A Colas Közlekedésépítő Zrt. az említett szabályzatokba való betekintés lehetőségét biztosítja, illetve igény esetén digitális formában az Alvállalkozó / Fuvarozó rendelkezésére bocsátja.

2. Alvállalkozó/ Fuvarozó vállalja, hogy Megrendelő megbízása alapján végzett feladatra **kizárólag olyan munkavállalókat alkalmaz, akik érvényes foglalkoztatási hivatali bejelentéssel, orvosi alkalmassági vizsgálattal rendelkeznek**, és munkavédelmi oktatásban részesültek az adott munkára vonatkozóan. Az igazolásokat a Megbízó illetékes munka-és tűzvédelmi képviselője eseti jelleggel ellenőrizheti.
3. A munkaterületen **TILOS alkoholt fogyasztani!** A Megbízó illetékes képviselője jogosult alkohollenőrzést tartani. Az Alvállalkozó/ Fuvarozó munkavállalói kötelesek az ellenőrzés alá vetni magukat. Az alkoholos befolyásoltság alatt lévő, vagy az ellenőrzést megtagadó, illetve bármely más szempontból biztonságos munkavégzésre alkalmatlan dolgozókat a munkaterületről azonnal el kell távolítani.
4. Az Alvállalkozó/Fuvarozónak is kötelessége, hogy az észlelt tüzesetet a tűzoltóságnak haladéktalanul jelentse, a közelben tartózkodók riasztásáról is gondoskodjon, valamint a tűzoltást és amennyiben szükséges a személyek mentését meg kell kezdenie.
5. Amennyiben az adott munkaterületen többféle egyidejű munkavégzés történik, az Alvállalkozó/ Fuvarozó köteles a munkavégzését munkabiztonságilag úgy összehangolva szervezni, hogy az ott dolgozókra és a munkaterületen tartózkodókra veszélyt ne jelentsen.
6. A munkaterületen az Alvállalkozó/ Fuvarozó köteles rendet, tisztaságot tartani, a keletkező hulladékait összetakarítani.

Általános előírások

1. **Az Alvállalkozó/ Fuvarozó köteles a hatályos jogszabályokban, rendeletekben, szabványokban és szabályzatokban (céges szabályzatban) rögzített munka- és tűzvédelmi előírásokat betartani.**
2. **Az építkezési területre engedély nélkül belépni TILOS!**

3. Minden használat előtt **ellenőrizni a jármű megfelelőségét és állapotát.**
4. A munkaterületen **csak biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban** végezhetnek munkát. A munkaterületen **TILOS** alkoholt fogyasztani!
5. **A teherhordó gépjárművek megengedett terhelését túllépni TILOS!**
6. Alkalmazni kell a **biztonsági övet** a gépjármű vezetése közben!
7. Vezetés közben a **mobiltelefon csak kihangosítóval** használható!
8. Tilos engedély nélkül átrendezni, módosítani, eltávolítani a közlekedési táblákat, forgalomtechnikai elemeket.
9. Útépítő gépek állandóan változó mozgása elütési veszélyt hordoz magával, ezáltal az **útépítőgépek mozgási körzetében, rakodók hatósugarában tartózkodni TILOS!**
10. A kiadott **egyéni védő eszköz használata** (vezetőfülkéből kiszállva: munkavédelmi lábbeli, jól láthatósági mellény, fejtvedő sisak, ha szükséges egyéb kiegészítő egyéni védelem (kesztyű, hallásvédelem, szemvédelem) **az előírt munkavégzéshez kötelező!** Aki figyelmeztetés ellenére nem használja, azt a munkavégzéstől el kell tiltani!

11. **Tolató jármű mögött tartózkodni TILOS!**
12. **Tilos a vezető jóváhagyása nélkül működő munkagépet megközelíteni!**
13. **A gépjárművek biztonsági funkcióit kikapcsolni, módosítani Tilos!**
14. A munkaterületen - ha megoldható - **csak egyirányú forgalom történjen.** Munkaterületen a munkagépek és szállító járművek tolatása, hátramenetben való közlekedése kizárólag a technológiailag indokolt minimálisan szükséges távon, valamint a megforduláshoz minimálisan szükséges távon engedélyezett, minden más esetben szigorúan tilos. **Megengedett tolatási sebesség 5 km/h.**
15. A **közlekedés rendjét** a gépkocsivezetőkkel ismertetni kell. Az építési területen az általános (KRESZ) előírásokon túl a helyi előírások betartása az Alvállalkozó/ Fuvarozó mindenkori kötelessége. Amennyiben a helyi előírások másként nem rendelkeznek az építési munkaterületen a következő sebesség-korlátozások érvényesek (az időjárási viszonyok figyelembevételével):
  - o 40 km/h a nyomvonalon és a szállító-utakon
  - o 20 km/h építési munkálatok melletti elhaladáskor
  - o 10 km/h az építési telephelyeken.

16. A tehergépjárművek esetleges meghibásodása esetén (pl. hidraulika, munkahenger meghibásodása stb.) a talajba történő **olajelfolyást meg kell akadályozni** (pl. kiömlésgátló kármentő edény alkalmazása), illetve meg kell szüntetni, és **haladéktalanul értesíteni a köteles a Megrendelőt!**
17. A munkavégzés során esetlegesen megrongált jelző-, irányító táblák, bóják, szalagok azonnali helyreállítása, valamint a Megrendelő értesítése az Alvállalkozó/ Fuvarozó feladata.
18. Zajforrás közelében (pl.: maró, finisher) csak azok a személyek tartózkodhatnak és csak addig, amíg az feltétlenül szükséges egyéni védelem alkalmazása mellett (füldugó, fültok).
19. A ki- vagy lerakodási helyeket úgy kell kialakítani, hogy azok megközelítéséhez a hosszabb tolatási művelet nélkülözhető legyen.
20. **Rakodási, anyagmozgatási művelet során védőkesztyű** alkalmazása szükséges az esetleges kézsérülések elkerülése érdekében.
21. A frissen terített aszfalton, hosszú távon (>30 min) csak HRO minősítésű védőbakancsban szabad tartózkodni.
22. A tehergépjárművekben a **6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet alapján** szükséges biztosítani, időközönként felülvizsgáltatni és megfelelő működésképes állapotban tartani a jogszabályban előírt számú tűzoltó készüléket.
23. A munkaterületet tisztán, rendezetten kell tartani / hátrahagyni! Szemetelni tilos!
24. Az építés során talált nem azonosítható lőszer, robbanóanyag, földkábel esetén a munkát azonnal fel kell függeszteni, és értesíteni kell a munka irányítóját.
25. Munkavégzés közben vagy azzal kapcsolatosan bekövetkezett baleseteket a munkahelyi irányítónak azonnal jelenteni szükséges! A baleseti helyszínt megváltoztatni nem szabad, kivételt képez, ha további veszély áll fenn, vagy jelentős gazdasági kár keletkezne. A helyszín megváltoztatása előtt a helyszínről helyszínrajzot, vagy fényképfelvételt kell készíteni és a tárgyi bizonyítékokat meg kell őrizni. **Ha a sérülés szükségessé teszi az orvosi ellátást, a mentőket kell haladéktalanul értesíteni a 112 segélyhívó telefonszámon, vagy a mentőszolgálat 104 telefonszámán.**

Munkaműveletek munkavédelmi előírásai

26. Az anyagszállító gépkocsi vezetőjének a finisher vagy behordógép anyagtároló puttonyához történő tolatását nagyon óvatosan kell végeznie – **mindenkor a kijelölt irányító személy jelzéseit kell figyelembe venni.**
27. A gépkocsinak a finisher tologórgógi előtt **0,5 m-re meg kell állnia, a gépkocsit befékezni nem szabad.**
28. A billentés ideje alatt a finisher tolja maga előtt a gépkocsit. **A gépkocsiból lehetőleg egy billentéssel kell az anyagkeveréket az anyagtároló puttonyba üríteni.**
29. **A gépkocsivezető köteles hangjelzéssel figyelmeztetni** a dolgozókat elinduláskor, illetve irányváltotatáskor (személyek elütési veszélye!).
30. **A gépkocsi platója ne érintkezzen közvetlenül a finisherrel.**
31. A munkaterületen **egyedül munkát végezni TILOS!**
32. Különösen ügyelni kell a gépkocsivezetőnek, a nyomvonal fölött húzódó **nagyfeszültségű vezetésekre, - a tehergépkocsik billentésekor, üritésekor az előírt távolság betartására** (áramütés veszély!). Mindig tartsuk be az előírt biztonsági távolságokat:

Feszültség	Biztonsági távolság (m)	
	(a)	(b)
1000 V-ig	2	1
1 kV – 110 kV	6	3
110 kV – 220 kV	7	4
220 kV – 400 kV	8	5

Ha a munkagép annyira megközelíti az elektromos szabadvezetékét a gép valamely elemével, hogy **áttűtés (áthúzás) következik be**, akkor a gép vezetőjének vagy kezelőjének **tilos elhagynia a vezérlő és/vagy kezelőállást, kiáltással fel kell hívnia a környezetben tartózkodók figyelmét a gép megérintésének tilalmára**; és intézkednie kell az áramtalanításra.

Ha áthúzás következik be és a gép üzemképes maradt, a kezelő kísérelje meg azt a fülkéből vezérelve eltávolítani a vezetéktől, vagy kérjen intézkedést a vezeték feszültségmentesítésére, **ha nem tudja a gépet eltávolítani, akkor két további lehetőség van:**

- ha nem gyullad ki a gép (láncfalpas gép esetére ez a jellemző), akkor a kezelő lehetőleg maradjon a gép fülkéjében, amíg a vezetékét feszültségmentesítik (addig a fülke ún. Faraday kalitkaként megvédi az áramütéstől),
- ha a gép kigyullad és a tűz a kezelőt közvetlenül veszélyezteti, akkor a biztonsági előírások betartásával hagyja el a gépet úgy, hogy egyszerre ne kerüljön kapcsolatba a gép fém részével, valamint a talajjal. Ennek érdekében ne lépjen le a gépről, hanem a gépet elengedve ugorjon le, és kis lépésekkel (a lépés feszültség miatt) hagyja el annak környezetét.

33. **Az anyagszállító gépkocsi vezetőjének mindenkor a kijelölt irányító személy jelzéseit (lásd az ábrán) kell figyelembe venni (92/58/EGK irányelv).** A kézjelzéseknek pontosaknak, egyszerűeknek, kiterjedteknek, könnyen végrehajthatóknak és könnyen érthetőnek, valamint a többi kézjelzéstől egyértelműen megkülönböztethetőnek kell lenniük. Amikor egyszerre mindkét kart használják, azokat szimmetrikusan kell mozgatni, egyszerre csak egy jelzés leadására.

A. Általános jelzések

FIGYELEM Figyelem Az utasítás kezdete	mindkét kar vízszintesen kinyújtva, tenyerek előre fordítva	
ÁLLJ A mozgás megszakítása vagy befejezése	a jobb kar fölemelve, a tenyér előre néz	
VÉGE A művelet befejezése	a kezek összefogva mellmagasságban	

B. Függőleges irányú mozgások

FEL	a jobb kar fölemelve, a tenyér előre néz, és lassan köröz	
LE	a jobb kar leengedve, a tenyér befelé néz, és lassan köröz	
FÜGGŐLEGES TÁVOLSÁG	a kezek mutatják a távolságot	

C. Vízszintes irányú mozgások

ELŐRE	mindkét kar behajlítva, a tenyerek fölfelé néznek, az alkarok lassan mozognak a test felé	
HÁTRA	mindkét kar behajlítva, a tenyerek lefelé néznek, az alkarok lassan távolodnak a testtől	
a jeladótól JOBBRA	a jobb kar megközelítőleg vízszintesen kinyújtva, a tenyér lefelé néz, és lassan jobbra mozog	
a jeladótól BALRA	a bal kar megközelítőleg vízszintesen kinyújtva, a tenyér lefelé néz, és lassan balra mozog	
VÍZSZINTES TÁVOLSÁG	a kezek mutatják a távolságot	

D. Veszély

VIGYÁZZ Vészleállítás	mindkét kar fölemelve, a tenyerek előre néznek	
GYORSAN	a megfelelő kézjelzés gyorsabb	
LASSAN	a megfelelő kézjelzés lassabb	

34. **A gépkocsi mozgási körzetében senki sem tartózkodhat, még munkavégzés céljából sem** (személyek elütésének, beszorulásának veszélye!).
35. Szélsőséges időjárási viszonyok, nagy esőzések után a munkaterületen a **talaj, rézsúk állapotát a munka megkezdése előtt szemrevételezni szükséges**, addig az tehergépjárművel nem megközelíthető.
36. A gépjármű megcsúszását, felborulását elkerülendő a **szakadólapot megterhelni TILOS!** A munkagéppel a bevágás szélétől, munkaároktól, szakadéktól olyan távolságra kell maradni, hogy a bezuhanás ne következhesen be. Az építési árkok, a bevágások, a szakadékok és a csatornák széleinél végzett munkánál a gépeket megcsúszás vagy megbillenés ellen biztosítani kell.
37. Bármely veszélyeztető tényező (kilátás korlátozottsága, átlagosnál nagyobb forgalom, gyalogosok veszélyeztetettsége) esetén, akár személygépkocsival történő közlekedés közben is, **gondoskodni kell irányító személy kijelöléséről.**
38. Amennyiben a sofőr elhagyja a járművel, úgy azt rögzíteni kell elgurulás ellen kézifékkal!
39. **Felemelt platóval közlekedni, manőverezni szigorúan TILOS!**
40. A Colas Közlekedésépítő Zrt. telephelyein a **rakodógépek üzemelésük során elsőbbséget élveznek.** A rakodógépek által érintett területen (előadagolók és depóniaterület közötti terület) fokozott figyelemmel kell a járművet kezelni, különös tekintettel a hátramenetre. Nevezett területre való behajtás előtt a rakodógép kezelője felé egyértelmű jelzéssel kell élni, továbbá meg kell győződni róla, hogy a rakodógép kezelője a jelzést tudomásul vette. Behajtani csak ezt követően szabad a területre.
41. A Colas Közlekedésépítő Zrt. telephelyein a keverőgép készanyag tárolója alá csak **letakarított, tiszta rakterületű, takaróponyvával ellátott tehergépjárművel szabad beállni.**
42. A rakományokat **szakszerűen rögzíteni kell**, hogy azok szállítás közben ne mozdulhassanak el. A rakományt úgy kell elhelyezni, hogy a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse. Az ömlesztett anyagok, építési-bontási hulladékok szállítása csak letakarással történhet! Apró szemcsékből álló anyag esetén ponyva, nagyobb darabok esetén háló is elég lehet, amennyiben a szállított anyag szemcséi nem férnek át a lyukak közt. Az ömlesztett anyag nem nyúlhat túl a raktér magasságán!
43. A tehergépjárművek Colas Közlekedésépítő Zrt. **telephelyén, illetve munkaterületén történő karbantartása semmilyen körülmények között nem engedélyezett!** A jármű Colas Közlekedésépítő Zrt. telephelyén, illetve munkaterületén történő javítása kizárólag a kárelhárításhoz / kárenyhítéshez közvetlenül szükséges mértékig elfogadható. A kárelhárításhoz / kárenyhítéshez szükséges javításokat az Alvállalkozó/ Fuvarozó ebben az esetben is kizárólag a környezet szennyezését kizáró körülmények és műszaki feltételek (kármentő tálca, felítató anyagok stb.) biztosítása mellett végezhet!
44. **Betonmixerek, valamint a betonpumpák mosása csak az arra kijelölt helyen történhet!** A betonszivattyú- és a csővezetéknek a munka utáni átfújásakor, illetve tisztításakor a cső végét rögzíteni kell és a cső kiömlő végénél senki sem tartózkodhat.
45. **A betonszivattyú flexibilis kiömlő csővét nem szabad megtörni**, és úgy kell megtartani, hogy a nyomásból adódó erőhatások ne eredményezhessenek ellenőrizhetetlen mozgást. A **csőrendszerben bekövetkezett dugulást TILOS nyomásnöveléssel megszüntetni**, a nyomás alatti vezetékét megbontani, mivel ez súlyos balesethez vezethet.
46. A jármű üzemeltetéséhez szükséges veszélyes anyagok /pl. gépészeti olajok/ a jármű erre alkalmas részén kizárólag saját, gyári csomagolásban tárolhatók, amely csomagolásokon a veszélyes anyag főbb veszélyességi jellemzői azonosíthatók. A járművön a veszélyes anyagok olyan feltételek mellett tárolhatók, amelyek biztosítják a környezet-szennyezés kizárását. A veszélyes anyagok tárolása a jogszabályi előírások figyelembevételével, környezetet nem veszélyeztető módon, kármentő és felítató anyag biztosításával történhet.
47. A járműről leszállás során a **kapaszkodót és a létrát** kell igénybe venni. **A gépjárműről legrani nem szabad!**
48. **Mozgó jármű platóján személyek nem tartózkodhatnak!**
49. A gépjármű elbillenésének/ felborulásának megakadályozása érdekében rakomány **billentése csak egyenes, sík terepen** végezhető!
50. A gépjármű platójának tisztítása, és a betapadt anyag eltávolítását tilos a plató végén található billenőajtó felnyitásával, majd az alatti behajolással végezni, mert az rácsapódhat a tisztítást végző személyre.

51. Az esetlegesen alkalmazott KCR autódaruk, valamint egyéb emelőgépek üzembiztos, jó műszaki állapotban legyenek, időszakos vizsgálataik jogszabályban előírt (*EBSZ 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet*) megfelelő képzésű felülvizsgáló által elvégzésre kerüljenek (munkavédelmi üzembe helyezés, fő-, szerkezeti-, biztonságtechnikai vizsgálat 5 évente). Az emelőgépnaplókat napra készen vezetni szükséges! Emelési műveletet legfeljebb 18 m/s szélsősebesség határig szabad végezni! **Autódarut kitalpalni csak megfelelő teherbírású, sík terepen szabad!**
52. Tilos megállni, illetve bármilyen anyagot tárolni közlekedési utakon, tűzoltó, mentő részére fenntartott területen és minden olyan helyen, ahol baleseti veszélyt jelent, vagy akadályozza az esetleges mentési munkálatokat!
53. Túlméretes szállítmány esetén kötelező a megrendelő képviselőjével egyeztetni a munkaterületre való bejutás miatt. Engedély nélkül a munkaterületre behajtani tilos!
54. **Dohányozni csak az arra kijelölt helyen szabad!**
55. **Rendkívüli esemény esetében**, mint pl.: mérgezés, gázömlés, súlyos környezetszennyezés, villamos kábel megrongálódása, energia vezeték szakadása esetén a Megrendelőt azonnal értesíteni kell!

Kelt: Budapest, 2024.06.01.